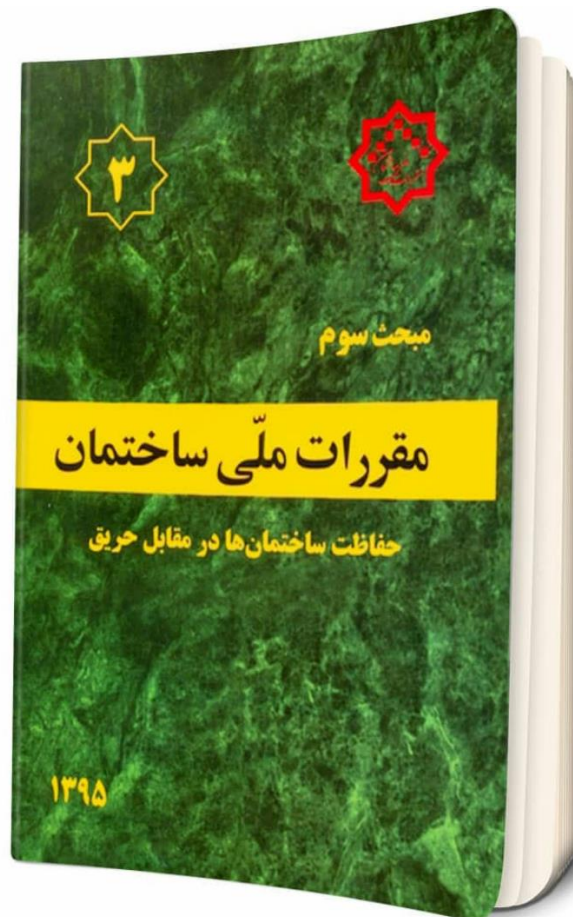


معرفی مبحث دوازدهم مقررات ملی ساختمان - ایمنی و حفاظت کار در حین اجرا

مبحث دوازدهم مقررات ملی ساختمان با عنوان «ایمنی و حفاظت کار در حین اجرا» یکی از مهم‌ترین مباحث برای حفظ جان و سلامت نیروهای انسانی در کارگاه‌های ساختمانی است. این مبحث به بررسی ضوابط ایمنی، پیشگیری از حوادث، و حفاظت از افراد، تجهیزات و محیط اطراف در طول دوره اجرای پروژه ساختمانی می‌پردازد. رعایت این الزامات نه تنها از نظر حقوقی و اخلاقی ضروری است، بلکه در کاهش هزینه‌های ناشی از حوادث و افزایش بهره‌وری پروژه نقش کلیدی دارد.



فصل ۱ - کلیات

در این فصل اهداف کلی مبحث، دامنه کاربرد آن و الزامات قانونی استفاده از آن بیان شده است. همچنین تصریح شده که کارفرمایان، مجریان و عوامل اجرایی موظف‌اند اقدامات پیشگیرانه برای جلوگیری از خطرات احتمالی در کارگاه را رعایت کنند.

فصل ۲ - مسئولیت‌ها

وظایف و مسئولیت‌های قانونی هر یک از عوامل ساخت‌وساز شامل کارفرما، مهندس ناظر، مجری، پیمانکار، و نیروهای اجرایی در قبال ایمنی کارگاه و حوادث احتمالی در این فصل مشخص شده است. همچنین بر لزوم آموزش‌های ایمنی به کارگران تأکید می‌شود.

**فصل ۳ - خطرات عمومی و روش‌های کنترل آن‌ها**

این فصل به بررسی خطرات متداول در کارگاه‌ها مانند سقوط از ارتفاع، برق‌گرفتگی، سوختگی، برخورد با اشیاء، گازهای سمی و... و راهکارهای پیشگیرانه برای کنترل این خطرات اختصاص دارد.

فصل ۴ - وسایل حفاظت فردی

در این فصل تجهیزات ایمنی مانند کلاه ایمنی، کمربند ایمنی، کفش ایمنی، لباس کار، دستکش، عینک محافظ، و تجهیزات تنفسی معرفی و الزام به استفاده از آن‌ها در شرایط مشخص بیان شده است.

فصل ۵ - تجهیزات و ماشین‌آلات

نکات ایمنی در استفاده از ماشین‌آلات ساختمانی، بالابرها، جرثقیل‌ها، لودر، بیل مکانیکی، پمپ بتن، و تجهیزات برقی در این فصل مطرح می‌شود. همچنین الزامات مربوط به سرویس، نگهداری و بازدیدهای ادواری تشریح شده است.

فصل ۶ - کار در ارتفاع

یکی از اصلی‌ترین منابع حوادث در کارگاه‌های ساختمانی، فعالیت‌های مرتبط با کار در ارتفاع است. این فصل الزامات مربوط به داربست‌ها، نردبان‌ها، سطح‌های کار در ارتفاع، طناب‌های ایمنی، تورهای محافظ و تمهیدات پیشگیرانه در برابر سقوط افراد و مصالح را بیان می‌کند.



فصل ۷ - گودبرداری و حفاری

در این فصل خطرات مرتبط با عملیات خاک‌برداری، گودبرداری، ریزش دیواره‌ها، نشست زمین و اقدامات پایدارسازی گود بررسی می‌شود. استفاده از شمع کوبی، مهاربند، سپر حفاظتی و مراقبت از تاسیسات زیرسطحی از نکات کلیدی این بخش است.

فصل ۸ - اسکلت فلزی

در این فصل به روش‌های اجرای ایمن اسکلت فلزی، حمل و نصب قطعات، کنترل جوشکاری، ایمنی در محل اتصال قطعات، و تجهیزات بالابری اشاره شده است.

فصل ۹ - اسکلت بتنی

این فصل نکات ایمنی در اجرای اسکلت بتنی مانند قالب‌بندی، آرماتوربندی، بتن‌ریزی، حمل بتن و مراقبت از سازه در حال ساخت را شامل می‌شود. همچنین به خطرات ریختن بتن در هوای سرد و گرم و نحوه مواجهه با آن پرداخته شده است.

فصل ۱۰ - حفاظت محیطی

مبحث دوازدهم تنها به حفاظت از افراد درون کارگاه نمی‌پردازد؛ بلکه در این فصل الزاماتی برای جلوگیری از آسیب به معابر عمومی، ساکنین مجاور، ساختمان‌های همسایه و محیط زیست در حین عملیات ساختمانی مطرح شده است.



فصل ۱۱ - سیگنال‌دهی و هشدار

اهمیت نصب تابلوهای هشدار، استفاده از پرچم‌ها، علائم نوری و صوتی، و راه‌اندازی سیستم‌های هشدار برای جلوگیری از بروز حادثه در محیط‌های پرخطر در این فصل مورد توجه قرار گرفته است.

فصل ۱۲ - آموزش ایمنی

آموزش پرسنل کارگاه درباره اصول ایمنی، نحوه کار با تجهیزات خطرناک، و واکنش در شرایط اضطراری یکی از اجزای حیاتی پیشگیری از حوادث است. این فصل بر لزوم آموزش مستمر و ثبت سوابق آموزشی تأکید دارد.

فصل ۱۳ - کمک‌های اولیه و امداد

نحوه آماده‌سازی جعبه کمک‌های اولیه، تعیین مسئول کمک‌های اولیه در کارگاه، تماس اضطراری، و اقدامات اولیه پس از بروز حادثه از جمله مباحث این فصل است.



فصل ۱۴ - آتش‌سوزی و انفجار

این فصل به علل بروز آتش‌سوزی، روش‌های پیشگیری، نحوه استقرار خاموش‌کننده‌ها، آموزش استفاده از تجهیزات اطفاء، و اقدامات اضطراری در صورت وقوع حادثه می‌پردازد.

نتیجه‌گیری

مبحث دوازدهم مقررات ملی ساختمان به‌عنوان سند راهبردی ایمنی در حین اجرای ساختمان، وظیفه مهمی در کاهش حوادث، حفظ جان نیروهای انسانی و تضمین سلامت محیط کار دارد. رعایت دقیق این مبحث نه‌تنها الزامی قانونی است، بلکه نشانه‌ای از تعهد حرفه‌ای و اخلاقی سازندگان و ناظران به سلامت کارکنان پروژه و جامعه است.

